2025/2434

29.12.2025

UREDBA (EU) 2025/2434 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 26. novembra 2025

o Evropski agenciji za pomorsko varnost in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1406/2002

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([2]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Unija je sprejela več različnih zakonodajnih ukrepov za izboljšanje pomorske varnosti in pomorske zaščite, spodbujanje trajnostnosti, vključno s preprečevanjem onesnaževanja, razogljičenje ladijskega prevoza ter olajšanje izmenjave informacij in digitalizacije pomorskega sektorja. Da bi bili taki zakonodajni ukrepi učinkoviti, bi jih bilo treba ustrezno in enotno uporabljati po vsej Uniji, da bi se zagotovili enaki konkurenčni pogoji, zmanjšalo izkrivljanje konkurence kot posledica gospodarskih prednosti, ki jih imajo ladje, ki ne izpolnjujejo zahtev, in da bi se nagradilo kakovostne ladijske prevoznike.

(2) Uresničevanje teh ciljev zahteva obsežno tehnično delo pod vodstvom specializiranega organa. Zato je bilo treba v okviru ukrepov, določenih v sporočilu Komisije z dne 6. decembra 2000 o drugem sklopu ukrepov Skupnosti na področju pomorske varnosti po potopitvi tankerja Erika, v obstoječem institucionalnem okviru ter ob spoštovanju odgovornosti in pravic držav članic kot držav zastave, držav pristanišča in obalnih držav ustanoviti evropsko agencijo za zagotavljanje visoke, enotne in učinkovite ravni pomorske varnosti in preprečevanja onesnaževanja z ladij.

(3) Z Uredbo (ES) št. 1406/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) je bila ustanovljena Evropska agencija za pomorsko varnost (v nadaljnjem besedilu: Agencija), da bi Komisiji in državam članicam pomagala pri učinkovitem izvajanju zakonodaje na ravni Unije na področjih pomorske varnosti in preprečevanja onesnaževanja z ustreznimi obiski držav članic z namenom spremljanja zadevne zakonodaje ter zagotavljanja usposabljanja in krepitve zmogljivosti na zahtevo držav članic, v soglasju z njimi in v skladu z njihovimi potrebami.

(4) Po ustanovitvi Agencije leta 2002 se je zakonodaja Unije na področjih pomorske varnosti, pomorske zaščite, trajnostnosti in preprečevanja onesnaževanja zelo razširila, kar je privedlo do petih sprememb mandata Agencije.

([1]) UL C, C/2023/873, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/873/oj.
([2]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. marca 2024 (UL C, C/2025/1026, 27.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1026/oj) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 13. oktobra 2025 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2025 (še ni objavljeno v Uradnem listu).
([3]) Uredba (ES) št. 1406/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o ustanovitvi Evropske agencije za pomorsko varnost (UL L 208, 5.8.2002, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1406/oj).

(5) Agencija je od leta 2013 še naprej znatno širila svoje naloge z aktivacijo ustreznih pomožnih nalog iz člena 2a Uredbe (ES) št. 1406/2002 in z zahtevami za tehnično pomoč Komisiji in državam članicam, zlasti na področju razogljičenja in digitalizacije pomorskega sektorja. Poleg tega so spremembe direktiv 2005/35/ES ([4]), 2009/16/ES ([5]), 2009/18/ES ([6]) in 2009/21/ES ([7]) Evropskega parlamenta in Sveta neposredno vplivale na naloge Agencije. Navedene direktive določajo zlasti opravljanje nalog s strani Agencije v zvezi z onesnaževanjem morja z ladij, režim pomorske inšpekcije države pristanišča na ravni Unije, dejavnosti držav članic v zvezi s preiskavami pomorskih nezgod v vodah Unije in obveznosti držav članic kot držav zastave.

(6) Poleg tega je treba upravljanje Agencije uskladiti s skupno izjavo Evropskega parlamenta, Sveta EU in Evropske komisije iz leta 2012 o decentraliziranih agencijah (v nadaljnjem besedilu: skupna izjava in skupni pristop) in Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/715 ([8]).

(7) Zaradi bistvene narave sprememb je primerno razveljaviti Uredbo (ES) št. 1406/2002 in jo nadomestiti z novim zakonodajnim aktom.

(8) Agencija je bila prvotno ustanovljena, da bi prispevala k vzpostavitvi visoke ravni pomorske varnosti po vsej Uniji in tudi pomagala pri preprečevanju onesnaževanja z ladij, pozneje pa tudi z naftnih in plinskih ploščadi. Čeprav so bili navedeni cilji dodatno okrepljeni s spodbujanjem pomorske varnosti, je bila v zadnjih letih Agencija osredotočena na regulativni razvoj na področjih razogljičenja in digitalizacije ladijskega prevoza. Zato je primerno, da se ta področja vključijo v splošne cilje Agencije, s čimer bi se ji omogočilo, da prispeva k ciljem zelenega in digitalnega prehoda industrije. Prav tako ključna vloga Agencije pri zagotavljanju slike stanja v pomorstvu s satelitskimi posnetki in upravljanjem sistemov daljinsko pilotiranih zrakoplovov upravičuje vključitev ustreznega splošnega cilja za Agencijo.

(9) V teh ciljih bi bilo treba določiti področja v zvezi s katerimi mora Agencija Komisiji in državam članicam zagotoviti tehnično in operativno pomoč za izvajanje politik Unije na področju pomorstva.

(10) Za ustrezno doseganje navedenih ciljev je primerno, da Agencija izvaja posebne naloge na področju pomorske varnosti, okoljske trajnostnosti, razogljičenja pomorskega sektorja, pomorske varnosti in kibernetske varnosti, pomorskega nadzora in pomorskih kriz, spodbujanja digitalizacije in lažje izmenjave podatkov na področju pomorstva. Da bi se osredotočil na specifične izzive in zagotovil stroškovno učinkovitost nalog, ki jih opravlja Agencija, bi moral imeti upravni odbor Agencije (v nadaljnjem besedilu: upravni odbor) pravico, da pri letnem in večletnem načrtovanju nekatere naloge in dejavnosti uvrsti med prednostne.

(11) Poleg posebnih nalog bi morala Agencija na zahtevo Komisije ali držav članic zagotavljati horizontalno tehnično podporo za izvajanje vseh nalog, ki spadajo v njene pristojnosti in cilje ter ki izhajajo iz prihodnjih potreb in razvoja na ravni Unije. Upravni odbor bi moral pri odločanju o vključitvi takih dodatnih nalog v enotni programski dokument Agencije kot del njenega letnega ali večletnega delovnega programa upoštevati razpoložljive človeške in finančne vire. To je potrebno za zagotovitev, da se lahko nekatere naloge, ki so jedro Agencije, po potrebi prednostno razvrstijo.

([4]) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o izvrševanju mednarodnih standardov za onesnaževanje z ladij in uvedbi upravnih kazni za kršitve v zvezi z onesnaževanjem (UL L 255, 30.9.2005, str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj).

([5]) Direktiva 2009/16/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pomorski inšpekciji države pristanišča (UL L 131, 28.5.2009, str. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/16/oj).

([6]) Direktiva 2009/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o določitvi temeljnih načel za preiskovanje nesreč v sektorju pomorskega prometa in o spremembi Direktive Sveta 1999/35/ES in Direktive 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 131, 28.5.2009, str. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/18/oj).

([7]) Direktiva 2009/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o skladnosti z zahtevami države zastave (UL L 131, 28.5.2009, str. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/21/oj).

([8]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 z dne 18. decembra 2018 o okvirni finančni uredbi za organe, ustanovljene na podlagi PDEU in Pogodbe Euratom, iz člena 70 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 122, 10.5.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

(12) Agencija ima vodilno vlogo pri zagotavljanju tehničnega strokovnega znanja na področjih, za katera je pristojna, zato bi morala državam članicam zagotavljati dejavnosti usposabljanja in krepitve zmogljivosti na njihovo zahtevo, v soglasju z njimi in v skladu z njihovimi potrebami, ter uporabo tehnološko najnaprednejših orodij pri izvajanju teh dejavnosti usposabljanja in krepitve zmogljivosti.

(13) Tehnično strokovno znanje Agencije bi bilo treba nadalje razvijati z izvajanjem raziskav na področju pomorstva in prispevanjem k ustreznim dejavnostim Unije na tem področju. Agencija bi morala v tesnem sodelovanju z upravnim odborom s proaktivnim pristopom prispevati k ciljem krepitve pomorske varnosti, pomorske zaščite, razogljičenja ladijskega prevoza in preprečevanja onesnaževanja z ladij. V zvezi s tem bi lahko Agencija Komisiji predlagala ustrezne nezavezujoče smernice, priporočila ali priročnike, ki bi lahko Komisiji, državam članicam ali pomorski industriji pomagali pri doseganju teh ciljev.

(14) V zvezi s pomorsko varnostjo bi morala Agencija razviti proaktiven pristop k določanju varnostnih tveganj in izzivov. Na tej podlagi bi morala Komisiji vsaka tri leta predložiti poročilo o napredku v zvezi s pomorsko varnostjo. Poleg tega bi morala Agencija še naprej pomagati Komisiji in državam članicam pri izvajanju ustreznih pravnih aktov Unije, zlasti na področjih obveznosti države zastave in države pristanišča, preiskav pomorske varnosti, varnosti potniških ladij, priznanih organizacij, kot so opredeljene v členu 2, točka (e), Uredbe (ES) št. 391/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([9]) (v nadaljnjem besedilu: priznane organizacije) in pomorske opreme. Agencija bi lahko ob upoštevanju spreminjajoče se narave pomorske varnosti po predhodni odobritvi upravnega odbora podpirala Komisijo in države članice na novih področjih, povezanih s pomorsko varnostjo, brez poseganja v pristojnosti držav članic na teh področjih. Pomembno pa je tudi zbiranje dodatnih statističnih podatkov na področju usposabljanja in izdajanja spričeval za pomorščake ter, na zahtevo upravnega odbora, statističnih podatkov o izvajanju ustreznih mednarodnih konvencij v zvezi z delovnimi in življenjskimi razmerami pomorščakov na ladjah, po potrebi vključno s Konvencijo o delu v pomorstvu, 2006 (MLC 2006), da bi pripomogli k izboljšanju privlačnosti poklica pomorščaka in razvili ustrezne strateške odzive za zaposlovanje in zadržanje pomorščakov v tej stroki. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti delu, ki ga že opravljajo ustrezne mednarodne organizacije, da bi se izognili podvajanju.

(15) Od zadnje bistvene spremembe Uredbe (ES) št. 1406/2002 leta 2013 so bile v pomorskem sektorju dosežene pomembne zakonodajne spremembe v zvezi s trajnostnostjo, kot so preprečevanje onesnaževanja in odzivanje nanj, varstvo okolja in razogljičenje. Poleg nalog, ki so bile doslej zajete v mandatu Agencije, kot je preprečevanje onesnaževanja z ladij ter naftnih in plinskih ploščadi, predvsem z delovanjem službe CleanSeaNet, vzpostavljene na podlagi Direktive 2005/35/ES, bi morala Agencija še naprej pomagati Komisiji pri izvajanju Direktive (EU) 2019/883 Evropskega parlamenta in Sveta ([10]). Ta naloga bi se morala odražati v njenem posodobljenem mandatu. Poleg tega je vse večja potreba po nadaljnji pomoči Agencije pri izvajanju elementov, povezanih z ladijskim prevozom, iz direktiv 2008/56/ES ([11]) in (EU) 2016/802 ([12]) Evropskega parlamenta in Sveta. Agencija bi morala vsaka tri leta predložiti poročilo o doseženem napredku pri izvajanju teh direktiv. Agencija bi lahko ob upoštevanju spreminjajoče se narave pomorskega sektorja po predhodni odobritvi upravnega odbora podpirala Komisijo in države članice na novih področjih, povezanih z varstvom okolja in onesnaževanjem zraka, brez poseganja v pristojnosti držav članic na teh področjih.

([9]) Uredba (ES) št. 391/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o skupnih pravilih in standardih za organizacije za tehnični nadzor in pregled ladij (UL L 131, 28.5.2009, str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/391/oj).

([10]) Direktiva (EU) 2019/883 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o pristaniških sprejemnih zmogljivostih za oddajo odpadkov z ladij, spremembi Direktive 2010/65/EU in razveljavitvi Direktive 2000/59/ES (UL L 151, 7.6.2019, str. 116, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/883/oj).

([11]) Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([12]) Direktiva (EU) 2016/802 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 glede zmanjšanja vsebnosti žvepla v nekaterih vrstah tekočega goriva (UL L 132, 21.5.2016, str. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/802/oj).

(16) Agencija bi morala v okviru svoje pomoči Komisiji in državam članicam pri izvajanju Direktive 2008/56/ES po potrebi izvesti nadaljnje raziskave o vprašanjih, povezanih s pridobitvijo dobrega okoljskega stanja morskih voda, razlitji plastičnih peletov in podvodnim hrupom.

(17) Na področju razogljičenja sektorja ladijskega prevoza potekajo v okviru Mednarodne pomorske organizacije (IMO) prizadevanja za omejitev svetovnih emisij iz pomorskega prevoza, ki bi jih bilo treba spodbujati, vključno s hitrim izvajanjem revidirane strategije IMO za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov z ladij, sprejete leta 2023. Na ravni Unije je bil razvit sklop politik in pravnih aktov za podporo razogljičenju in nadaljnje spodbujanje trajnostnosti pomorskega sektorja, kar je izraženo zlasti v evropskem zelenem dogovoru iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019, Strategije za trajnostno in pametno mobilnost – usmerjanje evropskega prometa na pravo pot za prihodnost iz sporočila Komisije z dne 9. decembra 2020, zakonodajnega svežnja iz sporočila Komisije z dne 14. julija 2021 z naslovom „Pripravljeni na 55: uresničevanje podnebnega cilja EU za leto 2030 na poti do podnebne nevtralnosti“ in akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje iz sporočila Komisije z dne 12. maja 2021 z naslovom „Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal“. Zato bi moral mandat Agencije odražati potrebo po zmanjšanju emisij toplogrednih plinov iz pomorskega sektorja.

(18) Med tem ko bi morala Agencija še naprej pomagati Komisiji in državam članicam pri izvajanju Uredbe (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta ([13]), bi morala dodatno pomagati pri izvajanju novih regulativnih ukrepov za razogljičenje sektorja ladijskega prevoza, ki izhajajo iz zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“, kot so Uredba (EU) 2023/1805 Evropskega parlamenta in Sveta ([14]) ter z ladijskim prevozom povezani elementi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([15]). Taka pomoč vključuje spremljanje učinkov sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS) na podlagi Uredbe (EU) 2015/757 in Uredbe (EU) 2023/1805 na pristaniški promet, izogibanje pristaniščem in preusmeritev prometa v pristanišča za pretovarjanje v tretjih državah ter poročanje o njih.. Agencija bi morala imeti še naprej vodilno vlogo pri zagotavljanju strokovnega znanja na ravni Unije, da bi pomagala pri prehodu pomorskega sektorja na obnovljiva in nizkoogljična goriva, in sicer z izvajanjem raziskav, relevantnih za izvajanje in razvoj pravnih aktov Unije za uvajanje in uporabo trajnostnih alternativnih virov električne energije za ladje, kot so brezemisijske tehnologije, oskrba ladij z električno energijo z obale ali pomožni vetrni pogon, kot so opredeljeni v Uredbi (EU) 2023/1805, ali pogon na sončno energijo, ter v zvezi z uporabo rešitev za energetsko učinkovitost, kot je optimizacija hitrosti. Za spremljanje napredka na področju razogljičenja sektorja ladijskega prevoza bi morala Agencija Komisiji vsaka tri leta poročati o prizadevanjih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, tudi o morebitnih priporočilih, ki jih morda ima v zvezi s tem.

(19) Na področju pomorske zaščite bi morala Agencija v okviru Uredbe (ES) št. 725/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ([16]) še naprej zagotavljati tehnično pomoč pri inšpekcijskih pregledih Komisije. Glede na to, da se je število kibernetskih incidentov v pomorskem sektorju v zadnjih letih znatno povečalo, bi morala Agencija pomagati pri prizadevanjih Unije za preprečevanje kibernetskih incidentov ter povečanje kibernetske odpornosti z olajšanjem izmenjave najboljših praks in informacij o takih incidentih med državami članicami.

([13]) Uredba (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L 123, 19.5.2015, str. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/757/oj).

([14]) Uredba (EU) 2023/1805 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o uporabi obnovljivih in nizkoogljičnih goriv v pomorskem prometu ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L 234, 22.9.2023, str. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj).

([15]) Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([16]) Uredba (ES) št. 725/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o povečanju zaščite na ladjah in v pristaniščih (UL L 129, 29.4.2004, str. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/725/oj).

(20) Agencija bi morala še naprej gostiti sistem spremljanja in obveščanja za ladijski promet, ki je bil vzpostavljen na podlagi Direktive 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([17]), ter druge sisteme, na katerih temelji vzpostavitev zavedanja o razmerah v pomorstvu. V zvezi s tem bi morala imeti Agencija še naprej ključno vlogo pri upravljanju komponente pomorskega nadzora varnostne storitve programa Copernicus v okviru upravljanja in finančnega okvira programa Copernicus, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta ([18]) (v nadaljnjem besedilu: program Copernicus), in še naprej uporabljati najsodobnejšo razpoložljivo tehnologijo, kot so sistemi daljinsko pilotiranih zrakoplovov, ki državam članicam in drugim organom Unije zagotavljajo uporabno orodje za nadzor in spremljanje. Poleg teh storitev je Agencija dokazala svojo strateško vlogo pri zagotavljanju zavedanja o razmerah v pomorstvu s podporo ob raznih krizah, kot sta kriza zaradi COVID-19 in vojna agresija Rusije proti Ukrajini. Zato bi morala Agencija upravljati center, ki je na voljo 24 ur na dan in sedem dni v tednu, da bi v takih izrednih razmerah pomagala Komisiji in državam članicam.

(21) Unija se sooča z novimi geopolitičnimi izzivi, ki dodatno ogrožajo pomorsko varnost in morsko okolje. Z obstoječimi zmogljivostmi Agencije za zagotavljanje zavedanja o razmerah v pomorstvu, vključno s spremljanjem gibanja ladij, bi bilo treba podpirati obalne države članice, med drugim s spremljanjem sumljivih prevozov z ene ladje na drugo ter incidentov nezakonitega motenja, izklapljanja ali drugačnega onemogočanja sistema samodejnega prepoznavanja na ladji (AIS) ter uradnim obveščanjem o njih, in z omogočanjem lažje izmenjave informacij na podlagi sistema Unije za izmenjavo pomorskih informacij (SafeSeaNet), vzpostavljenega na podlagi Direktive 2002/59/ES, ki omogoča sprejemanje, shranjevanje, pridobivanje in izmenjavo informacij za namene pomorske varnosti, zaščite v pristaniščih in na morju, varstva morskega okolja ter učinkovitosti pomorskega prometa in prevoza. S tem bi obalne države članice podprli pri obravnavanju izzivov zaradi „temne flote“ ali „flote v senci“, kot je opredeljeno v Resoluciji skupščine IMO A.1192(33), sprejeti 6. decembra 2023.

(22) Agencija bi morala v okviru svoje naloge zagotavljanja zavedanja o razmerah v pomorstvu in analitičnih podatkov po potrebi podpirati države članice, Komisijo in druge organe Unije pri spremljanju gibanja ladij, tudi ladij, ki uporabljajo tehnologije z napredno avtomatizacijo, in nevarnosti za plovbo. Takšne nevarnosti za plovbo, ki imajo lahko tudi vpliv na okolje, bi lahko vključevale na primer izgubljene zabojnike, ki plavajo na morski površini, ter večje dele izgubljene ali drugače zavržene ribiške opreme.

(23) Digitalizacija podatkov je del tehnološkega napredka na področju zbiranja in sporočanja podatkov, katere cilj je prispevati k znižanju stroškov in učinkoviti uporabi človeških virov. Uvedba in delovanje pomorskih avtonomnih površinskih ladij (MASS) ter povezani digitalni in tehnološki razvoj zagotavljajo najrazličnejše nove priložnosti v smislu zbiranja podatkov in upravljanja integriranih sistemov. To ustvarja priložnosti za potencialno digitalizacijo, avtomatizacijo in standardizacijo več postopkov, kar bi prispevalo k varnosti, zaščiti, trajnostnosti in učinkovitosti pomorskih operacij, vključno z mehanizmi nadzora, na ravni Unije, s čimer bi se hkrati zmanjšalo upravno breme za države članice. V zvezi s tem bi morala Agencija med drugim olajšati in spodbujati uporabo elektronskih spričeval, zbiranje, beleženje in ocenjevanje tehničnih podatkov ter sistematično izkoriščanje obstoječih podatkovnih zbirk, med drugim njihovo medsebojno bogatenje z uporabo inovativnih informacijskih orodij in orodij umetne inteligence. Agencija bi lahko prispevala tudi k pomorskemu področju skupnega evropskega podatkovnega prostora za mobilnost, da bi se zmanjšalo upravno breme za države članice. Pri tem bi morala Agencija upoštevati, da morajo biti vsa orodja ali sistemi uporabniku prijazni in interoperabilni z obstoječimi tehničnimi rešitvami, da državam članicam ali industriji ne bi povzročali nepotrebnih stroškov.

(24) Za ustrezno izvajanje nalog, zaupanih Agenciji, bi morali njeni uradniki obiskati države članice z namenom spremljanja splošnega delovanja sistema Unije za pomorsko varnost in preprečevanje onesnaževanja. Agencija bi morala izvajati tudi inšpekcijske preglede, da bi Komisiji pomagala pri oceni učinkovitega izvajanja prava Unije.

([17]) Direktiva 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o vzpostavitvi sistema spremljanja in obveščanja za ladijski promet ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/75/EGS (UL L 208, 5.8.2002, str. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj).

([18]) Uredba (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije in ustanovitvi Agencije Evropske unije za vesoljski program ter razveljavitvi uredb (EU) št. 912/2010, (EU) št. 1285/2013 in (EU) št. 377/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU (UL L 170, 12.5.2021, str. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

(25) Da bi prispevale k ustreznemu delu tehničnih organov IMO, Mednarodne organizacije dela (MOD) in Pariškega memoranduma o soglasju glede nadzora, ki ga opravlja inšpekcija za varnost plovbe, podpisanega 26. januarja 1982 v Parizu (v nadaljnjem besedilu: pariški memorandum), bi Komisija in države članice morale imeti možnost, da zaprosijo za tehnično pomoč v zvezi z zadevami, ki so v pristojnosti Unije. Komisija bo morda potrebovala tudi tehnično pomoč Agencije pri podpori tretjim državam na področju pomorstva, zlasti s krepitvijo zmogljivosti ter sredstvi za preprečevanje onesnaževanja in odzivanje nanj. Podpora tretjim državam bi morala biti odvisna od razpoložljivih človeških in finančnih virov ter ne bi smela škodovati prednostnim nalogam Agencije.

(26) Nacionalni organi, ki opravljajo funkcije obalne straže, so odgovorni za izvajanje širokega nabora nalog, kot so pomorska varnost, pomorska zaščita, iskanje in reševanje, nadzor meje, nadzor ribištva, carinski nadzor, splošni kazenski pregon ter varstvo okolja. V skladu z revidirano strategijo EU za pomorsko varnost in njenim akcijskim načrtom, ki ga je Svet odobril 24. oktobra 2023, bi Agencija, Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex), ustanovljena z Uredbo (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta ([19]), in Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA), ustanovljena z Uredbo (EU) 2019/473 Evropskega parlamenta in Sveta ([20]), zato morale v okviru svojih pooblastil okrepiti sodelovanje med seboj in z nacionalnimi organi, ki opravljajo funkcije obalne straže, na primer prek foruma o funkcijah evropske obalne straže (ECGFF), da bi okrepili zavedanje o razmerah v pomorstvu ter podprli usklajeno in stroškovno učinkovito ukrepanje.

(27) Izvajanje te uredbe ne bi smelo vplivati na delitev pristojnosti med Unijo in državami članicami ali na obveznosti držav članic na podlagi mednarodnih konvencij, kot so Konvencija Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS), konvencije IMO, kot so Mednarodna konvencija o varstvu človeškega življenja na morju (SOLAS), Mednarodna konvencija o iskanju in reševanju na morju (Konvencija SAR), Mednarodna konvencija o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij (MARPOL) in Mednarodna konvencija o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in ladijsko stražarjenje pomorščakov (STCW), ter drugih ustreznih mednarodnih pomorskih instrumentov.

(28) Zaradi racionalizacije postopka odločanja v Agenciji bi bilo treba uvesti učinkovito in uspešno strukturo upravljanja. V ta namen bi morale biti države članice in Komisija zastopane v upravnem odboru, ki bi bil ustrezno pooblaščen, med drugim za pripravo proračuna in odobritev enotnega programskega dokumenta. Upravni odbor bi moral na splošno in strateško usmerjati dejavnosti Agencije ter tesneje sodelovati pri spremljanju njenih dejavnosti, da bi se okrepil nadzor nad upravnimi in proračunskimi zadevami. Upravni odbor bi moral imeti možnost ustanoviti svetovalne skupine ali delovne skupine, ki bi ustrezno pripravljale seje upravnega odbora in ga podpirale pri postopku odločanja, pa tudi pri nadaljnjem ukrepanju in izvajanju njegovih odločitev. Agencijo bi moral voditi izvršni direktor.

(29) Da bi se zagotovila preglednost odločitev upravnega odbora, bi lahko bili predstavniki zadevnih sektorjev navzoči na delih sej, vendar brez glasovalne pravice. Predstavnike različnih deležnikov bi morala imenovati Komisija na podlagi njihove zastopanosti na ravni Unije.

(30) Za ustrezno opravljanje svojih nalog bi morala biti Agencija pravna oseba s samostojnim proračunom, ki bi se financiral predvsem s prispevki Unije ter z dajatvami, ki jih plačujejo tretje države ali drugi subjekti. Morebitni finančni prispevki, ki jih Agencija prejme od držav članic ali tretjih držav, ne bi smeli ogroziti njene neodvisnosti in nepristranskosti. Da bi se Agenciji zagotovila neodvisnost pri njenem vsakodnevnem upravljanju ter izdajanju mnenj, priporočil in odločitev, bi morala biti njena organizacija pregledna, njen izvršni direktor pa bi moral biti v celoti odgovoren za Agencijo. Osebje Agencije bi moralo biti neodvisno in zaposleno na podlagi kratkoročnih in dolgoročnih pogodb, da bi ohranili njeno organizacijsko znanje in neprekinjeno poslovanje, hkrati pa tudi potrebno in stalno izmenjavo strokovnega znanja s pomorskim sektorjem. Odhodki Agencije bi morali vključevati kadrovske, upravne, infrastrukturne in operativne stroške.

([19]) Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624 (UL L 295, 14.11.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

([20]) Uredba (EU) 2019/473 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o Evropski agenciji za nadzor ribištva (UL L 83, 25.3.2019, str. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/473/oj).

(31) V zvezi s preprečevanjem in obvladovanjem nasprotij interesov je bistveno, da Agencija deluje nepristransko, izkazuje integriteto in določi visoke strokovne standarde. Nikoli ne bi smelo biti nobenega upravičenega razloga za sum, da bi na odločitve lahko vplivali interesi, ki so v nasprotju z vlogo Agencije kot organa, ki deluje v interesu Unije kot celote, ali zasebni interesi ali povezave katerega koli člana upravnega odbora, ki bi ali bi lahko bili v nasprotju z ustreznim opravljanjem uradnih dolžnosti zadevne osebe. Upravni odbor bi zato moral sprejeti in objaviti celovita pravila o nasprotju interesov.

(32) Širši strateški pogled v zvezi z dejavnostmi Agencije bi omogočil učinkovitejše načrtovanje in upravljanje njenih virov ter prispeval k večji kakovosti njenih rezultatov. Tak pristop je potrjen in podprt z Delegirano uredbo (EU) 2019/715. Upravni odbor bi zato moral sprejeti enoten programski dokument, ki bi vseboval letne in večletne delovne programe, in ga redno posodabljati po ustreznem posvetovanju z zadevnimi deležniki.

(33) Kadar se od Agencije zahteva, da izvede novo nalogo, za katero je treba v skladu z njenim mandatom preučiti in analizirati učinek na njene človeške in proračunske vire, bi moral upravni odbor take naloge vključiti v enotni programski dokument šele po taki analizi. V zadevni analizi bi bilo treba opredeliti potrebne vire, s katerimi bi Agencija lahko izvajala navedene nove naloge, in ugotoviti, ali to negativno vpliva na obstoječe naloge Agencije oziroma ali bi jih bilo treba preusmeriti.

(34) Agencija bi morala imeti ustrezne vire za izvajanje svojih nalog in bi ji bilo treba dodeliti samostojen proračun. Ta bi se moral financirati predvsem s prispevkom iz splošnega proračuna Unije. Proračunski postopek Unije bi se moral uporabljati za prispevek Unije in vse druge subvencije v breme splošnega proračuna Unije. Revidiranje proračunskih izkazov bi moralo opravljati Evropsko računsko sodišče.

(35) Da bi ustvarila finančne prihranke, bi morala Agencija po potrebi tesno sodelovati z drugimi institucijami, agencijami in organi Unije, zlasti tistimi, ki imajo sedež v isti državi članici.

(36) V preteklih letih, ko se je ustanavljalo več decentraliziranih agencij, sta se izboljšala preglednost in nadzor nad upravljanjem finančnih sredstev Unije, ki so jim bila dodeljena, zlasti glede upoštevanja pristojbin v proračunu, finančnega nadzora, pooblastil za razrešnico, prispevkov v pokojninski sistem in notranjim proračunskim postopkom (kodeks ravnanja). Podobno bi se morala Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([21]) neomejeno uporabljati za Agencijo, ki bi morala pristopiti k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) ([22]).

(37) Ker cilja te uredbe, in sicer ustanovitve specializiranega organa, ki lahko pomaga Komisiji in državam članicam pri učinkoviti uporabi in izvajanju prava Unije v zvezi s pomorskim prometom po vsej Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi sodelovanja lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(38) Za uspešno delovanje Agencije je treba uveljaviti nekatera načela glede njenega upravljanja, da se zagotovi skladnost s skupno izjavo in skupnim pristopom, katerih namen je racionalizirati dejavnosti agencij in povečati njihovo učinkovitost.

(39) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

(40) Evropska agencija za pomorsko varnost, ustanovljena z Uredbo (ES) št. 1406/2002, ostaja ista pravna oseba ter bo nadaljevala vse svoje dejavnosti in postopke –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

([21]) Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1, ELI:: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([22]) UL L 136, 31.5.1999, str. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

POGLAVJE I

PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN CILJI

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. S to uredbo se ustanavlja Evropska agencija za pomorsko varnost (v nadaljnjem besedilu: Agencija).

Agencija, kot je ustanovljena s to uredbo, nadomesti in nasledi Evropsko agencijo za pomorsko varnost, kot je bila ustanovljena z Uredbo (ES) št. 1406/2002.

2. Ta uredba določa celovita pravila o nalogah, delovanju in upravljanju Agencije.

3. Agencija pomaga državam članicam in Komisiji pri učinkoviti uporabi in izvajanju prava Unije v zvezi s pomorskim prevozom po vsej Uniji. V ta namen Agencija sodeluje z državami članicami in Komisijo ter jim zagotavlja tehnično, operativno in znanstveno pomoč v okviru ciljev in nalog Agencije iz člena 2 ter poglavij II in III.

4. Agencija z zagotavljanjem pomoči iz odstavka 3 zlasti podpira države članice in Komisijo pri uporabi zadevnih pravnih aktov Unije in pri prispevanju k splošni učinkovitosti pomorskega prometa in prevoza, kot je določeno v tej uredbi, da se olajša doseganje ciljev Unije na področju pomorskega prevoza.

5. Kakršna koli pomoč Agencije in katera koli naloga iz členov 4 do 11 ne posega v pravice in odgovornosti držav članic.

Člen 2

Cilji Agencije

1. Glavni cilji Agencije so zagotavljanje visoke, enotne in učinkovite ravni pomorske varnosti, ki je usmerjena k čim večjemu zmanjšanju nesreč, visoke, enotne in učinkovite ravni pomorske zaščite, zmanjšanja emisij toplogrednih plinov z ladij in okoljske trajnostnosti pomorskega sektorja, pa tudi preprečevanja onesnaževanja z ladij in odzivanja nanj ter odzivanja na onesnaževanje morja z naftnih in plinskih ploščadi.

2. Nadaljnji cilji Agencije so podpora digitalizaciji in zmanjšanje upravnega bremena v pomorskem sektorju z olajšanjem elektronskega prenosa podatkov ter podpora poenostavitvi in zagotavljanju integriranih sistemov in storitev za pomorski nadzor ter zavedanje o razmerah v pomorstvu Komisiji in državam članicam.

POGLAVJE II

NALOGE AGENCIJE

Člen 3

Horizontalna tehnična pomoč

1. Agencija pomaga Komisiji:

(a) pri spremljanju učinkovitega izvajanja ustreznih zavezujočih pravnih aktov Unije, ki spadajo pod cilje Agencije, zlasti z izvajanjem obiskov in inšpekcijskih pregledov iz člena 10;

(b) pri pripravljalnem delu za posodobitev in razvoj ustreznih pravnih aktov Unije, ki spadajo pod cilje Agencije, zlasti v skladu z razvojem ustreznega mednarodnega prava;

(c) pri izvajanju vseh drugih nalog, ki so Komisiji dodeljene z zakonodajnimi akti Unije, ki spadajo pod cilje Agencije.

Za namene prvega pododstavka, točka (a), lahko Agencija Komisiji predlaga izboljšave.

2. Agencija sodeluje z državami članicami:

(a) pri organizaciji, kadar je to potrebno, ustreznih dejavnosti krepitve zmogljivosti in usposabljanja na področjih, ki spadajo med cilje Agencije in so v pristojnosti držav članic;

(b) pri razvijanju tehničnih rešitev, vključno z zagotavljanjem ustreznih operativnih storitev, in zagotavljanju tehnične pomoči, da bi se okrepile potrebne nacionalne zmogljivosti za izvajanje pravnih aktov Unije, ki spadajo pod cilje Agencije.

Za namene prvega pododstavka, točka (a), tega odstavka Agencija vzpostavi ustrezne zmogljivosti za razvoj, izvajanje in usklajevanje dejavnosti usposabljanja, povezanih s cilji Agencije. Zagotovljene dejavnosti usposabljanja se pripravijo v tesnem posvetovanju z državami članicami in Komisijo, odobri pa jih upravni odbor v skladu s členom 17 te uredbe, pri čemer se v celoti upošteva člen 166 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

3. Agencija spodbuja in olajšuje sodelovanje med državami članicami ter med državami članicami in Komisijo pri izvajanju pravnih aktov Unije s spodbujanjem izmenjave in razširjanja izkušenj in dobrih praks.

4. Agencija na zahtevo Komisije ali na lastno pobudo po predhodni odobritvi upravnega odbora v skladu s členom 17 prispeva k pomorskim raziskovalnim dejavnostim na ravni Unije, ko je to potrebno, da izpolni svoje cilje. V zvezi s tem Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri opredeljevanju ključnih raziskovalnih tem, brez poseganja v druge raziskovalne dejavnosti na ravni Unije, ter pri analizi tekočih in zaključenih raziskovalnih projektov, pomembnih za cilje Agencije. Agencija po potrebi ter ob upoštevanju veljavnih pravil o intelektualni lastnini in varnostnih vidikih razširja rezultate svojih raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti, potem ko jih odobri Komisija, kot del svojega prispevka k ustvarjanju sinergij med raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi drugih organov Unije in držav članic.

5. Agencija lahko izvede študije, v katere vključi Komisijo, in, kadar je primerno, prek posvetovalnih usmerjevalnih skupin, države članice ter po potrebi socialne partnerje in predstavnike industrije s strokovnim znanjem o zadevnih temah, kadar je to potrebno za izvajanje nalog Agencije.

6. Agencija lahko na podlagi raziskav in študij, ki jih sama izvede in izkušenj, pridobljenih pri svojih dejavnostih, zlasti med obiski in inšpekcijskimi pregledi, ter na podlagi izmenjave informacij in dobrih praks z državami članicami in Komisijo, v dogovoru s Komisijo in upravnim odborom zagotovi ustrezna nezavezujoča priporočila, smernice ali priročnike, za podporo državam članicam in po potrebi industriji pri izvajanju ustreznih pravnih aktov Unije.

Člen 4

Naloge v zvezi s pomorsko varnostjo

1. Agencija spremlja napredek na področju varnosti pomorskega prevoza v Uniji, izvaja analize tveganja na podlagi razpoložljivih podatkov in razvija modele za oceno varnostnega tveganja za opredelitev varnostnih izzivov in tveganj. Agencija vsaka tri leta Komisiji predloži poročilo o napredku na področju pomorske varnosti z morebitnimi tehničnimi priporočili, ki bi se lahko obravnavala na ravni Unije ali na mednarodni ravni, zlasti v zvezi z morebitnimi varnostnimi tveganji, ki izhajajo iz razvoja, uvedbe in uporabe trajnostnih alternativnih virov električne energije za ladje, vključno z brezemisijsko tehnologijo in oskrbo zasidranih ladij z električno energijo z obale, kot je opredeljena v Uredbi (EU) 2023/1805.

2. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri izvajanju Direktive 2009/21/ES. Agencija po potrebi in na podlagi prošenj držav članic za pomoč zlasti pomaga Komisiji pri organizaciji ustreznih dejavnosti usposabljanja za inšpektorje države zastave in nadzornike države zastave, kot je navedeno v členu 4c navedene direktive. Agencija pomaga Komisiji tudi pri razvoju, vzdrževanju in posodabljanju digitalnega interoperabilnega portala v skladu s členom 6 navedene direktive ter podatkovno zbirko informacij o ladjah v skladu s členom 6a navedene direktive in vzpostavi elektronsko orodje za poročanje iz člena 9b navedene direktive ter lahko Komisiji zagotovi priporočila na podlagi zbranih podatkov.

Agencija pomaga Komisiji pri razvoju ustreznih orodij in storitev za pomoč državam članicam, ki jih zahtevajo, pri izpolnjevanju njihovih obveznosti na podlagi Direktive 2009/21/ES.

3. Agencija pomaga Komisiji pri razvoju, vzdrževanju in posodabljanju inšpekcijske zbirke podatkov iz člena 24 Direktive 2009/16/ES ter razvija, vzdržuje in posodablja orodje za potrjevanje iz člena 24a navedene direktive ter podpira države članice. Agencija na podlagi podatkov, zbranih v tej podatkovni zbirki, pomaga Komisiji pri analizi ustreznih informacij in objavi informacij v zvezi z ladjami in družbami z nizko in zelo nizko uspešnostjo na podlagi Direktive 2009/16/ES.

Agencija zagotavlja ustrezna orodja in storitve za pomoč državam članicam, ki jih zahtevajo, pri izpolnjevanju njihovih obveznosti na podlagi Direktive 2009/16/ES.

Agencija pomaga Komisiji pri razvoju programa strokovnega usposabljanja za države članice, namenjenega pomorskim inšpektorjem držav pristanišča, in sicer v sodelovanju z državami članicami in kot je dogovorjeno s Pariškim memorandumom, kot je določeno v členu 22(7) Direktive 2009/16/ES.

4. Agencija pomaga Komisiji pri razvoju in vzdrževanju evropske podatkovne zbirke o pomorskih nesrečah iz člena 17 Direktive 2009/18/ES. Agencija na podlagi podatkov, zbranih v tej podatkovni zbirki, pripravi letni pregled pomorskih nesreč in nezgod. Agencija na zahtevo organov zadevnih držav članic za preiskovanje pomorske varnosti in ob predpostavki, da ne pride do nasprotja interesov, zagotavlja operativno podporo tem državam članicam pri izvajanju njihovih preiskav v zvezi s pomorsko varnostjo. Agencija izvede tudi analizo poročil o preiskavah v zvezi s pomorsko varnostjo iz Direktive 2009/18/ES, da bi opredelila dodano vrednost na ravni Unije glede vseh pomembnih spoznanj, ki so bila pri tem pridobljena.

Agencija zagotavlja redno usposabljanje v skladu s potrebami za preiskovanje pomorske varnosti organov držav članic.

5. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri izvajanju Direktive Sveta 98/41/ES ([23]) ter direktiv 2003/25/ES ([24]) in 2009/45/ES ([25]) Evropskega parlamenta in Sveta. Agencija pomaga Komisiji zlasti pri vzpostavitvi in vzdrževanju podatkovne zbirke ukrepov iz člena 9(4), sedmi pododstavek, Direktive 2009/45/ES in člena 9(3), točka (a), Direktive 98/41/ES ter Komisiji pomaga pri oceni takih ukrepov.

6. Agencija olajšuje sodelovanje in izmenjavo informacij med Komisijo in državami članicami za oceno priznanih organizacij, ki opravljajo naloge nadzora in izdajanja spričeval v skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 391/2009. Agencija zlasti:

(a) Komisiji predloži mnenje o svoji oceni priznanih organizacij v skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 391/2009;

(b) državam članicam v okviru obiskov in inšpekcijskih pregledov, ki jih izvede za podporo ocene Komisije iz člena 8(1) Uredbe (ES) št. 391/2009, zagotovi ustrezne informacije, da bi podprla spremljanje priznanih organizacij v skladu s členom 9 Direktive 2009/15/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([26]), ki pomagajo državam članicam kot državam zastave pri izpolnjevanju obveznosti Unije in mednarodnih obveznosti.

([23]) Direktiva Sveta 98/41/ES z dne 18. junija 1998 o registraciji oseb, ki potujejo s potniškimi ladjami, ki plujejo v pristanišča držav članic Skupnosti ali iz njih (UL L 188, 2.7.1998, str. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/41/oj).

([24]) Direktiva 2003/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2003 o posebnih zahtevah glede stabilnosti RO-RO potniških ladij (UL L 123, 17.5.2003, str. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/25/oj).

([25]) Direktiva 2009/45/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o varnostnih predpisih in standardih za potniške ladje (UL L 163, 25.6.2009, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/45/oj).

([26]) Direktiva 2009/15/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o skupnih pravilih in standardih za organizacije, pooblaščene za tehnični nadzor in pregled ladij, ter za ustrezne ukrepe pomorskih uprav (UL L 131, 28.5.2009, str. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/15/oj).

(c) zagotovi tehnično pomoč Komisiji v zvezi z morebitnimi sanacijskimi ukrepi ali naložitvijo glob priznanim organizacijam v skladu s členoma 5 in 6 Uredbe (ES) št. 391/2009 ter ustreznimi zahtevami po predhodnem obvestilu.

Za namene prvega pododstavka, točka (b), tega odstavka Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri izvajanju člena 9a Direktive 2009/21/ES.

7. Agencija pomaga Komisiji pri izvajanju Direktive 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([27]) tako, da zagotavlja tehnično oceno varnostnih in okoljskih vidikov, priporočila s seznami zadevnih zahtev glede zasnove, konstrukcije in delovanja ter standardov preskušanja, Komisiji, ki deluje kot tehnični sekretariat skupine za usklajevanje priglašenih organov za ugotavljanje skladnosti, pa pomaga tudi pri vzpostavitvi in vzdrževanju podatkovne zbirke iz člena 35(4) navedene direktive ter olajšuje sodelovanje med priglašenimi organi za ugotavljanje skladnosti.

8. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri ugotavljanju varnostnih tveganj, povezanih z razvojem tehnologij z napredno avtomatizacijo.

9. Agencija analizira statistične podatke o pomorščakih, ki se zagotovijo in uporabljajo v skladu z Direktivo (EU) 2022/993 Evropskega parlamenta in Sveta ([28]). Prav tako lahko na zahtevo upravnega odbora analizira statistične podatke o pomanjkljivostih v zvezi z MLC 2006, ugotovljenih med inšpekcijskimi pregledi države pristanišča, izvedenimi na podlagi Direktive 2009/16/ES, da bi pomagala izboljšati delovne in življenjske razmere pomorščakov na ladjah.

10. Agencija lahko po predhodni odobritvi upravnega odbora po potrebi pomaga Komisiji in državam članicam na razvijajočih se področjih v zvezi s pomorsko varnostjo, pri čemer ne posega v pristojnosti držav članic na teh področjih.

Člen 5

Naloge v zvezi z okoljsko trajnostnostjo

1. Agencija stroškovno učinkovito podpira države članice z dodatnimi operativnimi sredstvi za odzivanje na onesnaževanje, tudi tistimi, ki jih je treba razviti za trajnostna alternativna goriva, za onesnaževanje z ladij in za onesnaževanje morja z naftnih in plinskih ploščadi.

Agencija tako podporo zagotovi na zahtevo zadevne države članice, pod nadzorom katere se izvajajo postopki čiščenja. Taka pomoč ne posega v odgovornost obalnih držav, da vzpostavijo ustrezne mehanizme za odzivanje na onesnaževanje, in upošteva obstoječe sodelovanje med državami članicami na tem področju.

Operativni viri, ki jih Agencija zagotovi državam članicam, upoštevajo in zagotovijo prehod sektorja na uporabo trajnostnih alternativnih virov električne energije za ladje. Po potrebi se prošnje za uporabo ukrepov proti onesnaževanju posredujejo prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite, vzpostavljenega s Sklepom št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([29]) (v nadaljnjem besedilu: mehanizem Unije na področju civilne zaščite).

2. Agencija pripravi in posodablja oceno tveganja za vse morske bazene EU, ki je podlaga za določanje položaja plovil Agencije za odzivanje na onesnaženje z nafto in kemikalijami v podporo državam članicam pri dejavnostih odzivanja na onesnaženje morskega okolja.

([27]) Direktiva 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o pomorski opremi in razveljavitvi Direktive Sveta 96/98/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 146, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/90/oj).

([28]) Direktiva (EU) 2022/993 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2022 o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov (UL L 169, 27.6.2022, str. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/993/oj).

([29]) Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

3. Agencija v skladu z Direktivo 2005/35/ES pomaga Komisiji in državam članicam pri odkrivanju morebitnega onesnaževanja in pravnim postopkom proti ladjam, ki nezakonito izpuščajo onesnaževala. Agencija zlasti pomaga pri izvajanju členov 10 do10d navedene direktive tako, da:

(a) razvija in vzdržuje evropske satelitske storitve za odkrivanje onesnaževanja (CleanSeaNet) kot del sistema SafeSeaNet ter drugih mehanizmov in sistemov poročanja;

(b) zbira, analizira in razširja ustrezne informacije o izvajanju in izvrševanju na podlagi Direktive 2005/35/ES;

(c) zagotavlja krepitev zmogljivosti pristojnih nacionalnih organov in olajšuje izmenjavo najboljših praks med njimi;

(d) razvija in vzdržuje spletni kanal za zunanje poročanje, ki omogoča prejemanje in ravnanje z informacijami o morebitnih nezakonitih izpustih, ki jih sporoči posadka, ter posredovanje takih informacij zadevni državi članici ali zadevnim državam članicam, pri čemer se zagotovi potrebna zaščita oseb, ki prijavijo morebitne kršitve, in njihovih osebnih podatkov.

4. Agencija sodeluje z drugimi agencijami Unije, kot je Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA), ustanovljena z Uredbo (EU) 2019/473, v skladu z delovnim dogovorom iz člena 12(2) te uredbe.

5. Agencija zagotovi storitev CleanSeaNet in vsa druga orodja za pomoč Komisiji in državam članicam na zahtevo Komisije ali države članice pri spremljanju obsega in okoljskega vpliva onesnaževanja morja z nafto, ki ga povzročijo naftne in plinske ploščadi.

6. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri izvajanju Direktive (EU) 2019/883, tudi pri razvoju, vzdrževanju in posodabljanju inšpekcijske zbirke podatkov iz člena 14 navedene direktive.

7. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri izvajanju Direktive 2008/56/ES, s prispevanjem k cilju doseganja ali ohranjanja dobrega okoljskega stanja morskih voda, kot so opredeljene v navedeni direktivi, z elementi Direktive 2008/56/ES, povezanimi z ladijskim prometom, in z uporabo obstoječih orodij, kot so celostne pomorske storitve, ki jih zagotavlja Agencija.

8. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam na zahtevo Komisije ali države članice, med drugim z operativnimi orodji in storitvami, pri izvajanju elementov Direktive (EU) 2016/802, povezanih z ladijskim prevozom. V zvezi s tem Agencija tudi vzdržuje ustrezno inšpekcijsko zbirko podatkov, ki državam članicam pomaga pri ocenjevanju tveganja neskladnosti ladij z navedeno direktivo.

9. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri izvajanju Uredbe (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([30]) z zbiranjem in analizo podatkov o skladnosti z navedeno uredbo.

10. Agencija lahko po predhodni odobritvi upravnega odbora po potrebi podpira Komisijo in države članice na novih področjih v zvezi z okoljsko trajnostnostjo, pri čemer ne posega v pristojnosti držav članic na teh področjih.

11. Agencija vsake tri leta Komisiji predloži poročilo o napredku pri zmanjševanju okoljskega vpliva pomorskega prevoza na ravni Unije.

([30]) Uredba (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o recikliranju ladij in spremembi Uredbe (ES) št. 1013/2006 in Direktive 2009/16/ES (UL L 330, 10.12.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1257/oj).

Člen 6

Naloge v zvezi z razogljičenjem

1. Agencija Komisiji in državam članicam na zahtevo Komisije ali države članice zagotovi tehnično pomoč v zvezi z operativnimi in tehničnimi ukrepi ter regulativnimi prizadevanji za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov z ladij. V zvezi s tem lahko Agencija uporabi vsa ustrezna operativna orodja ali storitve. Agencija zlasti proučuje, analizira in Komisiji po predhodnem posvetovanju z državami članicami predlaga ustrezne smernice ali priporočila v zvezi z uvajanjem in uporabo trajnostnih alternativnih goriv, sistemov energije in električne energije za ladje, kot so brezemisijske tehnologije, oskrba z električno energijo z obale ali pomožni vetrni pogon, kot so opredeljeni v Uredbi (EU) 2023/1805, ali sončnim pogonom ter v zvezi z ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti, kot je optimizacija hitrosti.

2. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri izvajanju Uredbe (EU) 2023/1805. Agencija zlasti pomaga Komisiji pri razvoju in vzdrževanju podatkovne zbirke FuelEU, vzpostavljene s členom 19 Uredbe (EU) 2023/1805, in drugih ustreznih informacijskih orodij iz člena 19 navedene uredbe, pri razvoju ustreznih orodij za spremljanje, smernic in orodij za ciljno usmerjanje, ki temeljijo na tveganju, zlasti iz člena 18 navedene uredbe, da se olajšajo izvajanje ter dejavnosti preverjanja in izvrševanja, ter pri analizi ustreznih podatkov in pripravi poročanja v skladu s členom 30 navedene uredbe.

3. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri izvajanju Uredbe (EU) 2015/757. Agencija zlasti pomaga Komisiji pri razvoju, posodabljanju in vzdrževanju ustreznih informacijskih orodij, podatkovnih zbirk in smernic za namen izvajanja navedene uredbe in spodbujanja dejavnosti izvrševanja, pri analizi ustreznih podatkov, sporočenih v skladu z navedeno uredbo, ter podpira Komisijo pri njenih dejavnostih, da bi izpolnila obveznosti na podlagi člena 21 navedene uredbe.

4. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri izvajanju Direktive 2003/87/ES v zvezi s pomorskim sektorjem. Agencija zlasti pomaga Komisiji pri razvoju ustreznih informacijskih orodij za izvajanje, orodij za spremljanje, smernic in orodij za ciljno usmerjanje, ki temeljijo na smernicah in tveganjih, da se olajšajo dejavnosti preverjanja, izvrševanja in izvajanja, povezane z navedeno direktivo, v zvezi s pomorskim sektorjem, ob uporabi obstoječih ustreznih orodij, storitev in podatkovnih zbirk.

5. Pomoč iz odstavkov 1 do 4 vključuje tudi spremljanje morebitnih učinkov na pristaniški promet, izogibanja pristaniščem in preusmeritve prometa v sosednja pristanišča za pretovarjanje zabojnikov v škodo pristanišč Unije ter poročanje o teh morebitnih učinkih.

6. Agencija vsaka tri leta Komisiji predloži poročilo o napredku pri doseganju razogljičenja pomorskega prevoza na ravni Unije. Kadar je mogoče, poročilo vključuje tehnično analizo opredeljenih vprašanj, ki bi jih bilo mogoče obravnavati na ravni Unije. Poročilo je javno dostopno na spletni strani Agencije v obliki, ki omogoča iskanje.

Člen 7

Naloge v zvezi s pomorsko in kibernetsko varnostjo

1. Agencija zagotavlja Komisiji tehnično pomoč pri izvajanju inšpekcijskih nalog, ki so ji dodeljene na podlagi člena 9(4) Uredbe (ES) št. 725/2004.

2. Agencija skupaj z vsemi drugimi ustreznimi organi Unije na zahtevo Komisije ali države članice pomaga Komisiji in državam članicam, tako da oblikuje tehnične smernice in da omogoča izmenjavo dobrih praks in informacij v zvezi s kibernetsko odpornostjo in kibernetskimi incidenti med državami članicami.

Člen 8

Naloge v zvezi s pomorskim nadzorom in pomorskimi krizami

1. Agencija Komisiji in državam članicam na zahtevo Komisije ali države članice zagotavlja najsodobnejše storitve pomorskega nadzora in komunikacijske storitve, vključno z vesoljsko in zemeljsko infrastrukturo ter senzorje, nameščene na kateri koli platformi, s čimer izboljšuje zavedanje o razmerah v pomorstvu, tudi v zvezi z geopolitičnimi izzivi.

2. Na področju spremljanja prometa, ki je zajeto v Direktivi 2002/59/ES, Agencija, zlasti spodbuja sodelovanje med obrežnimi državami na zadevnih pomorskih območjih ter razvija, vzdržuje in upravlja prepoznavanje in sledenje ladjam dolgega dosega (LRIT) evropskega podatkovnega centra, kot je opredeljeno v členu 6b, SafeSeaNet, kot je navedeno v členu 22a navedene direktive, ter mednarodni sistem za izmenjavo podatkov LRIT v skladu z zavezo, sprejeto v okviru IMO.

3. Agencija Komisiji, pristojnim nacionalnim organom in ustreznim organom Unije v okviru njihovih pooblastil na zahtevo in brez poseganja v pravo Unije in nacionalno pravo zagotovi ustrezne podatke v zvezi s položajem plovil in opazovanjem Zemlje, da bi olajšala ukrepe proti grožnjam piratstva in namernih nezakonitih dejanj, kot je določeno v veljavnem pravu Unije ali mednarodno dogovorjenih pravnih instrumentih na področju pomorskega prevoza, ob upoštevanju veljavnih pravil o varstvu podatkov in v skladu z upravnimi postopki, vzpostavljenimi z Direktivo 2002/59/ES. Za zagotavljanje informacij LRIT je potrebno soglasje zadevne države zastave.

4. Agencija upravlja center, ki je na voljo 24 ur na dan in sedem dni v tednu, ter na zahtevo in brez poseganja v pravo Unije in nacionalno pravo zagotavlja Komisiji, pristojnim nacionalnim organom, pri čemer ne posega v njihove pravice in odgovornosti, ki jih imajo kot države zastave, obalne države in države pristanišča, ter ustreznim organom Unije v okviru njihovih pooblastil, zavedanje o razmerah v pomorstvu in analitične podatke, kot je ustrezno, ter jih podpira pri:

(a) varnosti, zaščiti in onesnaževanju na morju;

(b) izrednih razmerah na morju;

(c) izvajanju pravnih aktov Unije, v skladu s katerimi je treba spremljati gibanje ladij in nevarnosti za plovbo;

(d) ukrepih proti grožnjam piratstva in drugih namernih nezakonitih dejanj, kot je določeno v veljavnem pravu Unije ali mednarodno dogovorjenih pravnih instrumentih na področju pomorskega prevoza;

(e) izvajanju omejevalnih ukrepov Unije, sprejetih na podlagi člena 29 Pogodbe o Evropski uniji ali člena 215 PDEU, ki spadajo v pristojnost Agencije.

Za zagotavljanje takih informacij se uporabljajo veljavna pravila o varstvu podatkov in smernice, ki jih po potrebi izda usmerjevalna skupina na visoki ravni, ustanovljena v skladu z Direktivo 2002/59/ES. Za zagotavljanje informacij LRIT je potrebno soglasje zadevne države zastave.

5. Agencija v okviru svojih pristojnosti prispeva k pravočasnemu odzivu na krize in njihovi blažitvi tako, da državam članicam in Komisiji na zahtevo pomaga pri izvajanju načrtov ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih ter olajšuje izmenjavo informacij in najboljših praks med njimi.

6. Agencija pomaga Komisiji pri upravljanju komponente pomorskega nadzora varnostne storitve programa Copernicus, ki spada v okvir upravljanja in finančni okvir tega programa.

7. Agencija pomaga Komisiji in državam članicam pri razvoju in vzdrževanju interoperabilne rešitve, kot je prostovoljno skupno okolje za izmenjavo informacij (CISE), da bi olajšala izmenjavo informacij med različnimi sistemi, ki jih uporabljajo nacionalni civilni in vojaški organi, pristojni na področju pomorstva, in ki dopolnjujejo informacije, ki so že na voljo prek obveznih informacijskih sistemov.

Člen 9

Naloge v zvezi z digitalizacijo in poenostavitvijo

1. Agencija po potrebi na področjih prava Unije, ki so v njeni pristojnosti, zbira in zagotavlja objektivne, zanesljive in primerljive statistične podatke, informacije in podatke za ocenjevanje uspešnosti in stroškovne učinkovitosti obstoječih ukrepov. Med take naloge spadajo olajševanje in spodbujanje uporabe elektronskih spričeval, izkoriščanje obstoječih podatkovnih zbirk in uporaba inovativnih informacijskih orodij in orodij umetne inteligence.

2. Agencija pomaga Komisiji pri izvajanju Uredbe (EU) 2019/1239 Evropskega parlamenta in Sveta ([31]), pri čemer opravlja naslednje naloge:

(a) razvoj in vzdrževanje skupnih informacijskih komponent in storitev evropskega okolja enotnega okenca za pomorski sektor (EMSWe) vzpostavljenega s členom 1 Uredbe (EU) 2019/1239, za katere je odgovorna Komisija;

(b) vzdrževanje nabora podatkov EMSWe, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2019/1239, vodnika za posamezna sporočila in predlog digitalnih preglednic;

(c) zagotavljanje nezavezujočih tehničnih smernic državam članicam za izvajanje EMSWe;

(d) olajšanje boljše ponovne uporabe in izmenjave podatkov, ki se izmenjujejo v okviru EMSWe, z uporabo sistema SafeSeaNet.

3. Agencija državam članicam na njihovo zahtevo ter brez poseganja v obstoječe tehnične rešitve za njihove registre ali v njihove pravice in obveznosti, ki jih imajo kot države zastave, zagotavlja pomoč, tudi usposabljanje, pri digitalizaciji njihovih registrov in postopkov, ki olajšujejo uvajanje elektronskih spričeval in zmanjšanje upravnega bremena.

4. Agencija pri razvoju informacijskih orodij in drugih tehničnih rešitev vedno upošteva načela kibernetske varnosti.

Člen 10

Obiski v državah članicah in inšpekcijski pregledi

1. Agencija v pomoč Komisiji pri izpolnjevanju njenih nalog v skladu s PDEU in zlasti pri ocenjevanju učinkovitega izvajanja zadevnega prava Unije na področjih pomorske varnosti in preprečevanja onesnaževanja izvede obiske v državah članicah v skladu z metodologijo, ki jo določi upravni odbor, če Komisija tako nalogo prenese na Agencijo. Namen take metodologije vključuje celostni pristop, katerega cilj je preveriti več kot en zakonodajni akt, pomemben za funkcijo države zastave, pristanišča ali obalne države zadevne države članice.

2. Agencija zadevno državo članico v skladu z metodologijo iz odstavka 1 obvesti o načrtovanem obisku, imenih pooblaščenih uslužbencev ter datumu začetka in predvideni dolžini obiska. Uslužbenci Agencije, ki so pooblaščeni za izvajanje takih obiskov, izpolnijo to nalogo s predložitvijo odločbe izvršnega direktorja Agencije (v nadaljnjem besedilu: izvršni direktor), v katerem so opredeljeni namen in cilji njihovega obiska.

3. Agencija lahko v imenu Komisije izvaja inšpekcijske preglede, kot se zahteva z zavezujočimi pravnimi akti Unije, tudi v zvezi z priznanimi organizacijami ter v zvezi z usposabljanjem pomorščakov in izdajanjem spričeval pomorščakom v tretjih državah v skladu z Direktivo (EU) 2022/993, če Komisija tako nalogo prenese na Agencijo.

4. Agencija lahko prav tako izvaja inšpekcijske preglede na kraju samem o obratih za recikliranje v tretjih državah v imenu Komisije v skladu z Uredbo (EU) št. 1257/2013, če Komisija tako nalogo prenese na Agencijo.

([31]) Uredba (EU) 2019/1239 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o vzpostavitvi evropskega okolja enotnega okenca za pomorski sektor in razveljavitvi Direktive 2010/65/EU (UL L 198, 25.7.2019, str. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj).

5. Agencija ob koncu vsakega obiska ali inšpekcijskega pregleda iz tega člena pripravi poročilo ter ga pošlje Komisiji in zadevni državi članici. Poročilo upošteva predlogo, ki jo določi Komisija.

6. Agencija po potrebi ali vsakokrat, ko se zaključi cikel obiskov ali inšpekcijskih pregledov iz tega člena, analizira poročila iz tega cikla, da bi opredelila horizontalne in splošne ugotovitve o uspešnosti in stroškovni učinkovitosti veljavnih ukrepov. To analizo pošlje Komisiji in državam članicam v nadaljnjo razpravo, da bi pridobili morebitna nova spoznanja in omogočili izmenjavo dobrih delovnih praks.

POGLAVJE III

DRUGE NALOGE AGENCIJE V ZVEZI Z MEDNARODNIMI ODNOSI IN SODELOVANJEM EVROPSKE OBALNE STRAŽE

Člen 11

Mednarodni odnosi

1. Agencija na zahtevo Komisije ali države članice zagotovi tehnično pomoč, ki jo potrebujejo države članice in Komisija, da prispeva k ustreznemu delu tehničnih organov IMO, MOD, kar zadeva ladijski prevoz, Pariškega memoranduma, in ustreznih regionalnih organizacij v zvezi z zadevami, ki so v pristojnosti Unije.

Za učinkovito in uspešno izvajanje teh nalog se lahko izvršni direktor odloči, da bo namestil osebje v delegacijo Unije v Združenem kraljestvu, če bodo sklenjeni ustrezni sporazumi z Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), da bi podpiralo države članice in Komisijo pri dejavnostih, povezanih z njihovim sodelovanjem pri delu IMO. Za tako odločitev je potrebno predhodno soglasje Komisije in upravnega odbora. V taki odločitvi se opredeli obseg dejavnosti, ki jih mora nameščeno osebje izvajati tako, da se preprečijo nepotrebni stroški in podvajanje upravnih nalog Agencije.

2. Agencija lahko na zahtevo Komisije državam, ki so zaprosile za pristop k Uniji, ter po potrebi partnerskim državam evropske sosedske politike in državam, ki sodelujejo v pariškem memorandumu, zagotovi tehnično podporo, vključno z organizacijo ustreznega usposabljanja glede ustreznih pravnih aktov Unije.

3. Agencija lahko na zahtevo Komisije ali ESZD oziroma obeh ali na zahtevo držav članic zagotovi pomoč za onesnaževanje z ladij ter onesnaževanje morja z naftnih in plinskih ploščadi v tretjih državah, ki si delijo regionalni morski bazen z Unijo. Agencija zagotavlja pomoč v skladu z mehanizmom Unije na področju civilne zaščite in pogoji, ki se uporabljajo za države članice, kot je navedeno v členu 5(1), ki se smiselno uporablja za te tretje države. Navedene naloge so usklajene z obstoječimi dogovori o regionalnem sodelovanju v zvezi z onesnaževanjem morja.

4. Brez poseganja v člen 24 lahko Agencija na zahtevo Komisije tretjim državam zagotovi tehnično pomoč za zadeve, ki so v pristojnosti Komisije.

5. Agencija lahko na podlagi odobritve Komisije sklepa upravne dogovore in sodeluje z drugimi organi Unije, ki se ukvarjajo z zadevami v pristojnosti Agencije. O takih dogovorih in sodelovanju je treba pridobiti pozitivno mnenje upravnega odbora in mu o njih naknadno redno poročati.

6. Upravni odbor kot del enotnega programskega dokumenta sprejme strategijo za mednarodne odnose Agencije v zvezi z zadevami, ki spadajo v pristojnost Agencije.

Člen 12

Evropsko sodelovanje na področju funkcij obalne straže

1. Agencija v sodelovanju z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo (Frontex) in Evropsko agencijo za nadzor ribištva (EFCA) v okviru njihovih mandatov, podpira nacionalne organe, ki opravljajo funkcije obalne straže na nacionalni ravni in ravni Unije ter po potrebi na mednarodni ravni, z:

(a) izmenjavo, združevanjem in analizo informacij, ki so na voljo v sistemih poročanja z ladij in drugih informacijskih sistemih, ki jih upravljajo te agencije ali do katerih imajo slednje dostop, v skladu z njihovo pravno podlago in brez poseganja v lastništvo podatkov držav članic;

(b) zagotavljanjem najsodobnejših nadzornih in komunikacijskih storitev, vključno z vesoljsko in zemeljsko infrastrukturo ter senzorji, nameščenimi na katero koli vrsto platforme;

(c) krepitvijo zmogljivosti z oblikovanjem smernic in priporočil ter z vzpostavitvijo najboljših praks, kakor tudi z zagotavljanjem usposabljanja in izmenjave osebja;

(d) povečanjem izmenjave informacij in sodelovanja na področju funkcij obalne straže, tudi z analizami operativnih izzivov in nastajajočih tveganj na področju pomorstva;

(e) souporabo zmogljivosti prek načrtovanja in izvajanja večnamenskih operacij ter souporabo sredstev in drugih zmogljivosti v obsegu, v katerem te dejavnosti usklajujejo te agencije in se z njimi strinjajo pristojni organi zadevnih držav članic.

2. Brez poseganja v pooblastila upravnega odbora iz člena 15 se natančne oblike sodelovanja na področju funkcij obalne straže med Agencijo, Frontex ter EFCA določijo v delovnem dogovoru v skladu z njihovimi mandati in finančnimi pravili, ki se uporabljajo za te agencije. Tak dogovor odobrijo upravni odbor, upravni odbor Frontexa in upravni odbor EFCA.

3. Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami, Agencijo, Frontexom in EFCA da na voljo praktični priročnik o evropskem sodelovanju na področju funkcij obalne straže. Navedeni priročnik vsebuje smernice, priporočila in najboljše prakse za izmenjavo informacij. Komisija ta priročnik sprejme v obliki priporočila.

4. Naloge iz tega člena ne posegajo v naloge Agencije iz členov 4 do 11 ali v pravice in obveznosti držav članic, ki jih imajo zlasti kot države zastave, države pristanišča ali obalne države.

Člen 13

Obveščanje in razširjanje

Agencija lahko na lastno pobudo sodeluje pri dejavnostih obveščanja na področjih v njeni pristojnosti, da bi promovirala svoje delo in dajala ustrezne smernice. Dejavnosti obveščanja podpirajo preostale naloge iz členov 3 do 12 in se izvajajo v skladu z ustreznimi načrti obveščanja in razširjanja, ki jih sprejme upravni odbor. Upravni odbor na podlagi analize potreb te načrte redno posodablja.

POGLAVJE IV

ORGANIZACIJA AGENCIJE

Člen 14

Upravna in vodstvena struktura

Upravna in vodstvena struktura Agencije vključuje:

(a) upravni odbor, ki izvaja naloge, določene v členu 16;

(b) izvršnega direktorja, ki opravlja dolžnosti, določene v členu 22.

Člen 15

Sestava upravnega odbora

1. Upravni odbor sestavljajo po en predstavnik vsake države članice in štirje predstavniki Komisije, ki imajo vsi glasovalno pravico.

Upravni odbor vključuje tudi štiri strokovnjake iz sektorjev, ki jih cilji Agencije najbolj zadevajo, kot je določeno v členu 2, katere imenuje Komisija, vendar nimajo glasovalne pravice.

Vsi člani upravnega odbora so imenovani na podlagi stopnje njihovih ustreznih izkušenj in strokovnega znanja na področjih iz člena 2. Države članice in Komisija si prizadevajo za uravnoteženo zastopanost moških in žensk v upravnem odboru. Eden od štirih strokovnjakov je predstavnik stalnega okvira sodelovanja organov za preiskovanje pomorske varnosti iz člena 10 Direktive 2009/18/ES.

2. Vsaka država članica in Komisija imenujejo svoje člane upravnega odbora in namestnika, ki člana zastopa v njegovi odsotnosti.

3. Mandat članov upravnega odbora traja štiri leta. Mandat članov upravnega odbora se lahko podaljša.

4. Vsi člani in namestniki upravnega odbora ob nastopu funkcije podpišejo pisno izjavo, da niso v nasprotju interesov. Vsak član in namestnik upravnega odbora svojo izjavo posodobi v primeru spremembe okoliščin v zvezi z vsakršnim nasprotjem interesov. Agencija te izjave in posodobitve objavi na svojem spletnem mestu.

Člen 16

Naloge upravnega odbora

1. Da bi zagotovil, da Agencija opravlja svoje naloge, upravni odbor:

(a) določa splošne in strateške usmeritve za dejavnosti Agencije;

(b) po prejemu mnenja Komisije in v skladu s členom 17 vsako leto z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, sprejme enotni programski dokument Agencije;

(c) z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, sprejme letni proračun in kadrovski načrt Agencije ter izvaja druge naloge v zvezi s proračunom Agencije na podlagi poglavja VI;

(d) z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, sprejme konsolidirano letno poročilo o dejavnostih Agencije, ga vsako leto do 1. julija predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji, Računskemu sodišču in državam članicam ter ga objavi;

(e) v skladu s členom 24 sprejme finančna pravila, ki se uporabljajo za Agencijo;

(f) z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, poda mnenje o končnem zaključnem računu Agencije;

(g) določi metodologijo obiskov, ki jih je treba izvesti na podlagi člena 10;

(h) preuči in odobri upravne dogovore v skladu s členom 11(5);

(i) sprejme strategijo za boj proti goljufijam, ki je sorazmerna s tveganji goljufij, pri čemer upošteva stroške in koristi ukrepov, ki jih je treba izvesti;

(j) sprejme in objavi pravila za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov v zvezi s svojimi člani ter na svojem spletnem mestu vsako leto objavi izjavo o interesih članov upravnega odbora;

(k) sprejme pravila in postopke o preglednosti glede dejavnosti lobiranja in sodelovanja tretjih subjektov pri pripravi poročil ali drugih dokumentov, ki jih izda Agencija, zlasti tistih v zvezi s takimi tretjimi subjekti, ki se objavijo na njenem spletnem mestu;

(l) na podlagi analize potreb sprejme in redno posodablja načrte obveščanja in razširjanja iz člena 13;

(m) z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, sprejme svoj poslovnik in ga objavi;

(n) v skladu z odstavkom 2 v zvezi z osebjem Agencije izvaja pooblastila, ki se s Kadrovskimi predpisi za uradnike Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: kadrovski predpisi) podelijo organu za imenovanja, s Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Unije (v nadaljnjem besedilu: pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev) pa organu, pooblaščenemu za sklenitev pogodbe o zaposlitvi, določenimi v Uredbi Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 ([32]);

(o) sprejme izvedbena pravila za izvajanje kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev v skladu s členom 110(2) kadrovskih predpisov;

(p) z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, imenuje izvršnega direktorja, zagotovi smernice in spremlja njegovo uspešnost ter po potrebi podaljša njegov mandat ali ga razreši s položaja v skladu s členom 21;

(q) določi postopke za sprejemanje odločitev izvršnega direktorja;

(r) po potrebi imenuje računovodjo v skladu s kadrovskimi predpisi in pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev, ki je pri opravljanju svojih dolžnosti popolnoma neodvisen;

(s) zagotovi ustrezno nadaljnje ukrepanje na podlagi ugotovitev in priporočil, ki izhajajo iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropskega javnega tožilstva (EJT);

(t) z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, sprejme vse odločitve o vzpostavitvi notranjih struktur Agencije, vključno z ustanovitvijo svetovalnih ali delovnih skupin, ki nimajo pristojnosti odločanja, in po potrebi njihovimi spremembami, pri čemer upošteva dobro proračunsko upravljanje;

(u) z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, odobri dogovore za sodelovanje tretjih držav pri delu Agencije v skladu s členom 23;

(v) sprejme strategijo za povečanje učinkovitosti in sinergije;

(w) sprejme pravila o notranji varnosti Agencije iz člena 36;

(x) imenuje uradno osebo za varstvo podatkov v Agenciji.

Za namene prvega pododstavka, točka (g), upravni odbor v primeru, da Komisija v 15 dneh od datuma sprejetja navedene metodologije izrazi svoje nestrinjanje, v drugi obravnavi ponovno preuči in določi morebitno spremenjeno metodologijo z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, vključno s predstavniki Komisije, ali s soglasjem predstavnikov držav članic.

2. Upravni odbor v skladu s členom 110(2) kadrovskih predpisov sprejme odločitev na podlagi člena 2(1) kadrovskih predpisov in člena 6 pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev o prenosu ustreznih pooblastil organa za imenovanja na izvršnega direktorja in opredelitvi pogojev, pod katerimi se lahko ta prenos pooblastil začasno prekine. Izvršnega direktorja se pooblasti za nadaljnji prenos navedenih pooblastil.

Upravni odbor lahko izjemoma s sprejetjem odločitve začasno prekine prenos pooblastil organa za imenovanje na izvršnega direktorja in njegov nadaljnji prenos pooblastil ter jih izvaja sam ali jih prenese na enega od svojih članov ali na člana osebja, ki ni izvršni direktor.

Člen 17

Načrtovanje letnih in večletnih programov

1. Upravni odbor vsako leto do 30. novembra na podlagi osnutka, ki ga predstavi izvršni direktor, in ob upoštevanju mnenja Komisije sprejme enotni programski dokument o načrtovanju letnih in večletnih programov. Upravni odbor ga predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.

([32]) UL L 56, 4.3.1968, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj.

Če Komisija v 15 dneh od datuma sprejetja enotnega programskega dokumenta izrazi svoje nestrinjanje z njim, ga upravni odbor v dveh mesecih po tem, ko Komisija izrazi nestrinjanje, ponovno preuči in sprejme, po možnosti spremenjenega, v drugi obravnavi z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, vključno s predstavniki Komisije, ali s soglasjem predstavnikov držav članic.

2. Enotni programski dokument postane dokončen po dokončnem sprejetju splošnega proračuna Unije in se po potrebi ustrezno prilagodi.

3. Letni delovni program vsebuje podrobno opredeljene cilje in pričakovane rezultate, vključno s kazalniki uspešnosti. Vsebuje tudi opis ukrepov, ki se bodo financirali, ter kazalnik finančnih in človeških virov, dodeljenih vsakemu ukrepu, v skladu z načeli oblikovanja in upravljanja proračuna po dejavnostih. Letni delovni program je skladen z večletnim delovnim programom. V njem so jasno navedene naloge, ki so bile v primerjavi s predhodnim proračunskim letom dodane, spremenjene ali črtane. Načrtovanje letnih ali večletnih programov oziroma obojih vključuje strategijo za odnose s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami iz člena 11 in ukrepe, povezane s to strategijo.

4. Upravni odbor spremeni sprejeti letni delovni program, kadar se Agenciji dodeli nova naloga. Vključitev take nove naloge je odvisna od analize posledic za človeške in proračunske vire ter je lahko predmet odločitve upravnega odbora o odložitvi drugih nalog.

5. Ne glede na pravico upravnega odbora, da pri načrtovanju letnih in večletnih programov nekatere naloge in dejavnosti uvrsti med prednostne, upravni odbor v okviru priprave enotnega programskega dokumenta preuči in odobri zahtevke Komisije ali držav članic za tehnično pomoč iz člena 3(1), točka (c), člena 3(2), točka (b), člena 4(2), (9) in (10), člena 5(6), (8) in (10), člena 7(2), člena 8(6) in (7), člena 9(3), člena 10(4) ter člena 11(2) in (4). Odobritev takih zahtevkov:

(a) ne posega v druge naloge Agencije;

(b) se izogne podvajanju prizadevanj;

(c) je predmet analize posledic za človeške in proračunske vire ter

(d) je lahko predmet odločitve upravnega odbora o odložitvi drugih nalog.

6. Vsaka bistvena sprememba letnega delovnega programa se sprejme po enakem postopku kot prvotni letni delovni program. Upravni odbor lahko na izvršnega direktorja prenese pooblastilo, da v letni delovni program vnese nebistvene spremembe.

7. V večletnem delovnem programu se določi splošno načrtovanje strateških programov, ki med drugim vključujejo cilje, pričakovane rezultate in kazalnike smotrnosti. Določi se tudi načrtovanje programov v zvezi z viri, vključno z večletnim proračunom in osebjem.

8. Načrtovanje strateških programov iz odstavka 7 tega člena se po potrebi posodobi, zlasti zaradi upoštevanja rezultatov ocenjevanja iz člena 38. Načrtovanje programov v zvezi z viri iz odstavka 7 tega člena se letno posodablja.

Člen 18

Predsednik upravnega odbora

1. Upravni odbor izmed članov, ki imajo glasovalno pravico, izvoli predsednika in podpredsednika. Predsednika in njegovega namestnika z dvotretjinsko večino izvolijo člani upravnega odbora, ki imajo glasovalno pravico.

2. Namestnik predsednika samodejno prevzame mesto predsednika, če ta ne more opravljati svojih dolžnosti.

3. Mandat predsednika in njegovega namestnika traja štiri leta in se lahko enkrat podaljša. Če pa članstvo predsednika ali njegovega namestnika v upravnem odboru preneha kadar koli med njegovim mandatom, se njegov mandat samodejno izteče na ta datum.

Člen 19

Seje upravnega odbora

1. Seje upravnega odbora potekajo v skladu z njegovim poslovnikom, skliče pa jih njegov predsednik.

2. Izvršni direktor sodeluje v razpravah, razen kadar lahko njegovo sodelovanje privede do nasprotja interesov, kot odloči predsednik, ali kadar upravni odbor sprejme odločitev v skladu s členom 32.

3. Upravni odbor se redno sestaja dvakrat letno. Poleg tega se sestane na pobudo predsednika, na zahtevo Komisije ali tretjine držav članic.

4. Pri zaupnih zadevah ali v primeru nasprotja interesov lahko upravni odbor sklene, da posebne točke dnevnega reda preuči ob odsotnosti zadevnih članov. To ne vpliva na pravico držav članic in Komisije, da jih zastopa namestnik ali katera koli druga oseba. Podrobna pravila za uporabo te določbe se določijo v poslovniku upravnega odbora.

5. Upravni odbor lahko povabi vsakogar, čigar mnenje utegne biti koristno, da kot opazovalec sodeluje pri določenih točkah dnevnega reda seje.

6. Članom upravnega odbora lahko v skladu z določbami poslovnika pomagajo svetovalci ali strokovnjaki.

7. Sekretariat za upravni odbor zagotovi Agencija.

Člen 20

Pravila glasovanja v upravnem odboru

1. Upravni odbor sprejema odločitve z absolutno večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, razen če je v tej uredbi določeno drugače.

2. Če Komisija izrazi resne pomisleke glede predloga odločitve, predložene upravnemu odboru, o vprašanjih, povezanih z Delegirano uredbo (EU) 2019/715 ter kadrovskimi predpisi in pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev, upravni odbor odloži sprejetje zadevne odločitve. Upravni odbor v 15 dneh po tem, ko je Komisija izrazila resne pomisleke glede predloga odločitve, predloženega upravnemu odboru, ponovno preuči in sprejme navedeno odločitev, po možnosti spremenjeno, v drugi obravnavi z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, vključno s predstavniki Komisije, ali s štiripetinsko večino predstavnikov držav članic.

3. Vsak član upravnega odbora ima en glas. Izvršni direktor ne glasuje.

4. V odsotnosti člana upravnega odbora ima glasovalno pravico njegov namestnik.

5. V poslovniku se določijo podrobnejša pravila glasovanja, med drugim pogoji, pod katerimi lahko član upravnega odbora deluje v imenu drugega člana.

POGLAVJE V

IZVRŠNI DIREKTOR

Člen 21

Imenovanje, podaljšanje mandata in razrešitev s položaja

1. Izvršnega direktorja imenuje upravni odbor na podlagi dosežkov ter dokazil o usposobljenosti in izkušnjah, pomembnih za pomorski sektor, s seznama kandidatov, ki ga predlaga Komisija, po odprtem in preglednem izbirnem postopku, pri katerem se upošteva načelo uravnotežene zastopanosti spolov in geografske uravnoteženosti.

2. Pristojni odbor Evropskega parlamenta pozove kandidata, ki ga izbere upravni odbor, pred njegovim imenovanjem, naj poda izjavo in odgovori na vprašanja njegovih članov.

3. Agencijo pri sklenitvi pogodbe z izvršnim direktorjem zastopa predsednik upravnega odbora.

4. Mandat izvršnega direktorja traja pet let. Komisija pravočasno pred koncem tega obdobja izvede oceno, pri kateri upošteva oceno uspešnosti izvršnega direktorja ter prihodnje naloge in izzive Agencije, ter jo skupaj s predlogom za podaljšanje mandata predloži v vednost upravnemu odboru.

5. Upravni odbor lahko na predlog Komisije in ob upoštevanju ocene iz odstavka 4 enkrat podaljša mandat izvršnega direktorja za največ pet let. Upravni odbor obvesti Evropski parlament in Svet, da namerava izvršnemu direktorju podaljšati mandat. Preden upravni odbor sprejme odločitev o podaljšanju mandata izvršnega direktorja, se lahko izvršnega direktorja zaprosi, da poda izjavo pred pristojnim odborom Evropskega parlamenta in odgovarja na vprašanja njegovih članov.

6. Izvršni direktor, katerega mandat je bil podaljšan, ne sme sodelovati pri drugem izbirnem postopku za isto delovno mesto.

7. Izvršni direktor je lahko odstavljen s položaja le na podlagi odločitve upravnega odbora, ki ga ta sprejme na predlog Komisije ali vsaj tretjine članov upravnega odbora, ki imajo glasovalno pravico.

8. Izvršni direktor se zaposli kot začasni uslužbenec Agencije na podlagi člena 2(a) pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev.

Člen 22

Naloge in odgovornosti izvršnega direktorja

1. Izvršni direktor vodi Agencijo v skladu z odločitvami upravnega odbora, pred katerim odgovarja.

2. Brez poseganja v pristojnosti Komisije in upravnega odbora je izvršni direktor neodvisen pri opravljanju svojih dolžnosti in ne sme zahtevati ali sprejemati navodil od nobene vlade in nobenih drugih organov.

3. Izvršni direktor poroča Evropskemu parlamentu o opravljanju svojih dolžnosti, kadar je k temu pozvan. Svet lahko izvršnega direktorja pozove, naj poroča o opravljanju svojih dolžnosti.

4. Izvršni direktor je zakoniti zastopnik Agencije.

5. Izvršni direktor je odgovoren za izvajanje nalog, ki so Agenciji dodeljene s to uredbo. Izvršni direktor zlasti:

(a) zagotavlja trajnostno in učinkovito vsakodnevno upravljanje Agencije;

(b) organizira, usmerja in nadzoruje dejavnosti ter osebje Agencije na podlagi odločitev upravnega odbora;

(c) pripravlja in izvaja odločitve, ki jih sprejme upravni odbor;

(d) pripravi osnutek finančnih pravil, ki se uporabljajo za Agencijo, da jih sprejme upravni odbor;

(e) pripravi osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije v skladu s členom 26 ter izvršuje proračun Agencije v skladu s členom 27;

(f) pripravi osnutek enotnega programskega dokumenta in ga predloži upravnemu odboru v sprejetje po posvetovanju s Komisijo vsaj štiri tedne pred zadevno sejo upravnega odbora;

(g) izvaja enotni programski dokument, pri čemer oceni napredek v primerjavi z ustreznimi kazalniki, in o njegovem izvajanju poroča upravnemu odboru;

(h) pripravi konsolidirano letno poročilo o dejavnostih Agencije ter ga predloži upravnemu odboru v oceno in sprejetje;

(i) odgovori na vse zahtevke za tehnično pomoč v skladu s členom 17(5);

(j) po posvetovanju s Komisijo in v skladu z metodologijo za obiske, ki jo določi upravni odbor v skladu s členom 16(1), točka (g), odloči o izvedbi obiskov in inšpekcijskih pregledov, določenih v členu 10;

(k) sklene upravne dogovore z drugimi organi Unije, ki delujejo na področjih dejavnosti Agencije, če je bil osnutek dogovora predložen v posvetovanje najprej Komisiji in upravnemu odboru v skladu s členom 11(5) ter če upravni odbor v štirih tednih po njegovi predložitvi ne izrazi nasprotovanja;

(l) sprejme vse potrebne ukrepe, vključno s sprejetjem notranjih upravnih navodil in objavo obvestil, da zagotovi delovanje Agencije v skladu s to uredbo;

(m) organizira učinkovit sistem spremljanja, da bi se lahko dosežki Agencije primerjali z njenimi cilji in nalogami, kot so določeni v tej uredbi;

(n) vzpostavi in zagotovi delovanje uspešnega in učinkovitega sistema notranje kontrole ter upravnemu odboru poroča o vseh pomembnih spremembah sistema;

(o) zagotavlja izvajanje ocen tveganja in obvladovanje tveganja za Agencijo;

(p) pripravi akcijski načrt za nadaljnje ukrepanje v zvezi z ugotovitvami notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav urada OLAF in EJT, navedenih v členu 35, ter Komisiji poroča o napredku dvakrat letno, upravnemu odboru pa redno;

(q) ščiti finančne interese Unije z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejanjem, brez poseganja v preiskovalne pristojnosti OLAF in EJT, z učinkovitimi pregledi in, če se odkrijejo nepravilnosti, z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z naložitvijo učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih upravnih kazni, vključno z denarnimi kaznimi;

(r) za Agencijo pripravi strategijo za boj proti goljufijam, strategijo za povečanje učinkovitosti in sinergij, strategijo za sodelovanje s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami oziroma obojimi ter strategijo za sisteme organizacijskega upravljanja in notranje kontrole ter jih predloži v odobritev upravnemu odboru;

(s) spodbuja raznolikost in zagotavlja uravnoteženo zastopanost spolov pri zaposlovanju osebja agencije;

(t) zaposli osebje s kar najširšega geografskega območja;

(u) oblikuje in izvaja komunikacijsko politiko za agencijo;

(v) opravlja vse druge naloge, ki mu jih zaupa ali jih nanj prenese upravni odbor, ali naloge, ki se lahko zahtevajo s to uredbo.

Za namene prvega pododstavka, točka (m), izvršni direktor v dogovoru s Komisijo in upravnim odborom določi prilagojene kazalnike uspešnosti, ki omogočajo učinkovito oceno doseženih rezultatov. Izvršni direktor zagotovi, da se organizacijska struktura Agencije v okviru razpoložljivih finančnih in človeških virov redno prilagaja spreminjajočim se potrebam. V zvezi s tem izvršni direktor vzpostavi redne postopke ocenjevanja, ki izpolnjujejo priznane strokovne standarde.

Člen 23

Sodelovanje tretjih držav

1. Z Agencijo lahko sodelujejo tretje države, ki so z Unijo sklenile sporazume, s katerimi so sprejele in uporabljajo pravo Unije na področju pomorske varnosti, pomorske zaščite, preprečevanja onesnaževanja in odzivanja na onesnaževanje z ladij.

2. Agencija na podlagi ustreznih določb navedenih sporazumov ob upoštevanju mnenja Komisije in na podlagi odobritve upravnega odbora sklene dogovore, ki določajo naravo in obseg podrobnih pravil za sodelovanje navedenih tretjih držav pri delu Agencije, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju.

POGLAVJE VI

FINANČNE DOLOČBE

Člen 24

Finančna pravila

Finančna pravila, ki se uporabljajo za Agencijo, sprejme upravni odbor po posvetovanju s Komisijo. Finančna pravila ne odstopajo od Delegirane uredbe (EU) 2019/715, razen če je tako odstopanje izrecno potrebno za delovanje Agencije in je Komisija dala predhodno soglasje.

Člen 25

Proračun

1. Za vsako proračunsko leto, ki ustreza koledarskemu letu, se ocenijo vsi prihodki in odhodki Agencije ter se prikažejo v njenem proračunu.

2. Proračun Agencije je uravnotežen glede prihodkov in odhodkov.

3. Brez poseganja v druge vire prihodki Agencije zajemajo:

(a) prispevek Unije iz splošnega proračuna Unije in nepovratna sredstva organov Unije;

(b) morebitne prispevke katere koli tretje države, ki sodeluje pri delu Agencije v skladu s členom 23;

(c) vse dajatve za infrastrukturo, publikacije, usposabljanje ali druge storitve, ki spadajo na področje uporabe te uredbe in jih zagotavlja Agencija;

(d) vse prostovoljne finančne prispevke držav članic, tretjih držav ali drugih subjektov, če so taki prispevki pregledni, jasno navedeni v proračunu in ne ogrožajo neodvisnosti in nepristranskosti Agencije.

4. Odhodki Agencije vključujejo prejemke osebja, upravne in infrastrukturne stroške ter operativne stroške.

Člen 26

Določitev proračuna

1. Izvršni direktor vsako leto pripravi osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije za naslednje proračunsko leto, vključno s kadrovskim načrtom, ter ga pošlje upravnemu odboru.

2. Upravni odbor na podlagi osnutka iz odstavka 1 sprejme začasni osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije za naslednje proračunsko leto.

3. Začasni osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije se pošlje Komisiji vsako leto do 31. januarja. Upravni odbor pošlje končni osnutek načrta Komisiji do 31. marca navedenega leta.

4. Komisija pošlje načrt Evropskemu parlamentu in Svetu (v nadaljnjem besedilu: proračunski organ) skupaj s predlogom splošnega proračuna Unije.

5. Na podlagi načrta Komisija v predlog splošnega proračuna Unije vključi načrte, za katere meni, da so potrebni za kadrovski načrt, in znesek subvencije v breme splošnega proračuna Unije, ter ga predloži proračunskemu organu v skladu s členoma 313 in 314 PDEU.

6. Proračunski organ odobri sredstva za prispevek Agenciji.

7. Proračunski organ sprejme kadrovski načrt Agencije.

8. Proračun Agencije sprejme upravni odbor. Proračun postane dokončen po dokončnem sprejetju splošnega proračuna Unije. Po potrebi se ustrezno prilagodi.

9. Za vsak gradbeni projekt, ki bi lahko imel znatne posledice za proračun Agencije, se uporablja Delegirana uredba (EU) 2019/715.

Člen 27

Izvrševanje proračuna

1. Izvršni direktor izvršuje proračun Agencije.

2. Izvršni direktor proračunskemu organu vsako leto pošlje vse informacije, pomembne za ugotovitve v postopkih ocenjevanja.

Člen 28

Predstavitev zaključnega računa in razrešnica

1. Računovodja Agencije do 1. marca naslednjega proračunskega leta računovodji Komisije in Evropskemu računskemu sodišču pošlje začasni zaključni račun.

2. Agencija do 31. marca naslednjega proračunskega leta Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu računskemu sodišču pošlje poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovodenju.

3. Računovodja Komisije do 31. marca naslednjega proračunskega leta Evropskemu računskemu sodišču pošlje začasni zaključni račun Agencije, konsolidiran z zaključnim računom Komisije.

4. Izvršni direktor po prejemu opažanj Evropskega računskega sodišča o začasnem zaključnem računu Agencije na podlagi člena 252 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta ([33]) na lastno odgovornost pripravi končni zaključni račun Agencije in ga pošlje v presojo upravnemu odboru.

5. Upravni odbor predloži mnenje o končnem zaključnem računu Agencije.

6. Računovodja Agencije do 1. julija naslednjega proračunskega leta Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Evropskemu računskemu sodišču pošlje končni zaključni račun skupaj z mnenjem upravnega odbora.

7. Končni zaključni račun se do 15. novembra naslednjega proračunskega leta objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

8. Izvršni direktor do 30. septembra pošlje Evropskemu računskemu sodišču odgovor na njegova opažanja. Izvršni direktor tudi pošlje ta odgovor upravnemu odboru.

9. Izvršni direktor Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo predloži vse potrebne informacije za nemoteno uporabo postopka za razrešnico za zadevno proračunsko leto v skladu s členom 267(3) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

10. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, Evropski parlament do 15. maja leta N + 2 podeli izvršnemu direktorju razrešnico v zvezi z izvrševanjem proračuna za leto N.

([33]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

POGLAVJE VII

OSEBJE

Člen 29

Splošna določba

Za osebje Agencije se uporabljajo kadrovski predpisi in pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev ter pravila, sprejeta s sporazumom med institucijami Unije za izvajanje navedenih kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev.

Člen 30

Napoteni nacionalni strokovnjaki in drugo osebje

1. Agencija lahko uporabi napotene nacionalne strokovnjake ali drugo osebje, ki ni zaposleno pri Agenciji.

2. Upravni odbor sprejme odločitev, v kateri določi pravila o napotitvi nacionalnih strokovnjakov na Agencijo.

POGLAVJE VIII

SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 31

Pravni položaj in sedež

1. Agencija je organ Unije in pravna oseba.

2. Agencija ima v vsaki državi članici najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki je pravnim osebam priznana na podlagi nacionalne zakonodaje. Zlasti lahko pridobiva premičnine in nepremičnine, s katerimi lahko razpolaga, ter je stranka v pravnih postopkih.

3. Agencijo zastopa izvršni direktor.

4. Sedež Agencije je v Lizboni na Portugalskem.

5. Na zahtevo Komisije se lahko upravni odbor ob soglasju z zadevnimi državami članicami in v sodelovanju z njimi ter ob ustreznem upoštevanju proračunskih posledic, vključno z morebitnimi prispevki, ki jih lahko zagotovijo zadevne države članice, odloči, da ustanovi regionalne centre, ki so potrebni za čim bolj učinkovito in uspešno izvajanje nekaterih nalog Agencije. Upravni odbor pri sprejemanju take odločitve opredeli natančen obseg dejavnosti regionalnega centra, pri čemer se izogne nepotrebnim finančnim stroškom in krepi sodelovanje z obstoječimi regionalnimi in nacionalnimi mrežami.

Člen 32

Privilegiji in imunitete

Za Agencijo in njeno osebje se uporablja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije.

Člen 33

Jezikovna ureditev

1. Za Agencijo se uporabljajo določbe Uredbe Sveta št. 1 ([34]).

2. Prevajalske in vse druge jezikovne storitve, ki jih potrebuje Agencija, razen tolmačenja, zagotavlja Prevajalski center za organe Evropske unije.

([34]) Uredba Sveta št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL 17, 6.10.1958, str. 385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

Člen 34

Preglednost

1. Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ([35]) se uporablja za dokumente Agencije.

2. Upravni odbor v šestih mesecih od datuma prve seje sprejme podrobna pravila za uporabo Uredbe (ES) št. 1049/2001.

3. Zoper odločbe, ki jih Agencija sprejme na podlagi člena 8 Uredbe (ES) št. 1049/2001, je mogoče vložiti pritožbo pri evropskemu varuhu človekovih pravic ali tožbo pri Sodišču Evropske unije (SEU) pod pogoji, določenimi v členu 228 oziroma 263 PDEU.

4. Agencija obdeluje osebne podatke v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ([36]).

Člen 35

Boj proti goljufijam

1. Da bi Agencija olajšala boj proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013, sprejme ustrezne določbe, ki se uporabljajo za vse osebje v Agenciji.

2. Evropsko računsko sodišče je pooblaščeno za opravljanje revizij na podlagi dokumentov in na kraju samem pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so od Agencije prejeli sredstva Unije.

3. OLAF lahko v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 izvaja preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da ugotovi, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega nezakonitega dejanja, ki škodi finančnim interesom Unije, v zvezi z nepovratnimi sredstvi ali pogodbami, ki jih financira Agencija.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi in odločitve Agencije o nepovratnih sredstvih vsebujejo določbe, ki Evropsko računsko sodišče, OLAF in EJT izrecno pooblaščajo za izvajanje takih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

Člen 36

Varnostna pravila za varovanje tajnih podatkov in občutljivih podatkov, ki niso tajni

Agencija sprejme svoje varnostne predpise, ki so enakovredni varnostnim predpisom Komisije za varovanje tajnih podatkov Evropske unije in občutljivih netajnih podatkov, kot so določeni v sklepih Komisije (EU, Euratom) 2015/443 ([37]) in (EU, Euratom) 2015/444 ([38]). Varnostni predpisi Agencije vključujejo določbe o izmenjavi, obdelavi in hrambi takih podatkov.

Člen 37

Odgovornost

1. Pogodbene obveznosti Agencije ureja pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

([35]) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([36]) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([37]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

([38]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

2. Za odločanje na podlagi katere koli arbitražne klavzule iz pogodbe, ki jo sklene Agencija, je pristojno SEU.

3. Agencija v primeru nepogodbene odgovornosti v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna zakonodajam držav članic, povrne vso škodo, ki jo povzroči Agencija ali njeno osebje pri opravljanju svojih dolžnosti.

4. Za reševanje odškodninskih sporov iz odstavka 3 je pristojno SEU.

5. Osebno odgovornost osebja Agencije do Agencije urejajo določbe, navedene v kadrovskih predpisih ali pogojih za zaposlitev drugih uslužbencev, ki veljajo zanj.

Člen 38

Ocena in pregled

1. Komisija do 19. januarja 2031 in nato vsakih pet let oceni zlasti učinek, uspešnost in učinkovitost Agencije ter njenih delovnih praks, pri čemer upošteva mnenje upravnega odbora. V tej oceni obravnava zlasti morebitno potrebo po spremembi mandata Agencije, zlasti zaradi upoštevanja razvoja prava Unije na področju pomorskega prevoza, in finančne posledice take spremembe, pa tudi potrebo po vzpostavitvi sheme pristojbin in dajatev ter za opredelitev storitev, ki bi jih lahko Agencija opravljala v okviru take sheme.

2. Komisija poročilo o oceni skupaj s svojimi sklepi o tem poročilu predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, nacionalnim parlamentom in upravnemu odboru. Ugotovitve iz ocene se objavijo.

3. Komisija pri vsakem drugem ocenjevanju oceni tudi rezultate, ki jih je dosegla Agencija, pri čemer upošteva cilje, pooblastila in naloge Agencije. Če Komisija meni, da nadaljnje delovanje Agencije glede na zastavljene cilje, pooblastila in naloge ni več upravičeno, lahko predlaga, da se ta uredba ustrezno spremeni ali razveljavi.

Člen 39

Upravne preiskave evropskega varuha človekovih pravic

Dejavnosti Agencije preiskuje evropski varuh človekovih pravic v skladu s členom 228 PDEU.

Člen 40

Prehodne določbe

1. Z odstopanjem od člena 15 te uredbe člani upravnega odbora, imenovani na podlagi Uredbe (ES) št. 1406/2002 pred 18. januarja 2026, ostanejo na položaju kot člani upravnega odbora, dokler jim ne poteče mandat, brez poseganja v pravico vsake države članice, da imenuje novega predstavnika.

2. Izvršni direktor, imenovan na podlagi člena 16 Uredbe (ES) št. 1406/2002, ostane na delovnem mestu izvršnega direktorja ter opravlja naloge in odgovornosti iz člena 22 te uredbe.

3. Začetek veljavnosti te uredbe ne posega v vse pogodbe o zaposlitvi, ki veljajo na 18. januarja 2026.

Člen 41

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 1406/2002 se razveljavi.

Člen 42

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 26. novembra 2025

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednica*
R. METSOLA	M. BJERRE